

**Deklarace Výboru pro práva dítěte RVLP ČR
přijata u příležitosti 50. výročí přijetí Deklarace o právech dítěte a
20. výročí přijetí Úmluvy o právech dítěte**

Výbor pro práva dítěte na slavnostním zasedání dne 19. 11. 2009 vyjádřil především nutnost změny v respektu práv dětí z roviny faktické znalosti práv do roviny každodenní kultury vzájemné mezilidské komunikace.

Výbor pro práva dítěte optikou „3 P – provision-protection-participation“ Úmluvy o právech dítěte konstatuje, že kulturní hodnoty a tradice v České republice jsou důvodem, pro který se většinou daří naplňovat práva dětí týkající se zajištění života a životních podmínek pro jejich harmonický rozvoj (*práva dětí na zajištění života*).

Práva dětí týkající se ochrany před všemi formami násilí, tabákem, alkoholem, užíváním narkotických a psychotropních látek, škodlivým vlivem určitých informací a právo dětí na zdravý vývoj ve zdravém životním prostředí jsou oblastmi, ve kterých dle názoru Výboru se nedaří naplnit tato práva a stát částečně ve své roli selhává (*práva dětí na ochranu*).

Respekt a naplňování práva dětí na participaci ve věcech, které se jich bezprostředně dotýkají na úrovni rodiny, školy, komunity a společnosti se zvyšuje a v současné době se nachází v období přeměny společenského uvědomění k opravdovému respektu tohoto práva v zájmu dětí (*právo dětí na participaci*).

Výbor pro práva dítěte konstatuje, že současná společnost čelí pěti problémovým oblastem v respektu práv dětí. Jsou to zejména nedostatečná úcta vůči dětem a nedostatečný respekt vůči jejich právům, absence institutu Ochránce práv pro děti, stále se zvyšující počet dětí umístěných do ústavů, kde chybí podmínky k naplňování všech jejich práv, deprivace základních potřeb dětí žijících v marginalizovaných, sociálně vyloučených komunitách a z toho rezultující sociální stigmatizace a také skutečnost, že ČR dosud neratifikovala 2. Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte proti obchodu s dětmi, dětské pornografii a dětské prostituci.

Výbor pro práva dítěte vítá koordinaci Rady Evropy v oblasti práv dítěte a v souladu s programem „Budujeme Evropu pro děti a s nimi“ a ve shodě s RE si vytyčuje pro období 2009-2012 dvě priority, kterými jsou participace dětí a respekt všech práv dětí umístěných do ústavů.

Výbor pro práva dítěte deklaruje v této souvislosti svůj cíl, kterým je podpořit hlas dětí ve společnosti do ustavení institutu Ochránce práv pro děti, a bude proto rozvíjet intenzivní partnerství s Národním parlamentem pro děti a mládež.

Výbor pro práva dítěte v souladu s Úmluvou o právech dítěte a jejím výkladem ze strany Výboru OSN pro práva dítěte, deklaruje pro nejbližší období tyto cíle:

- nutnost ratifikace 2. Opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte k ochraně dětí před obchodem s dětmi, dětskou pornografií a dětskou prostitucí
- nutnost respektu „zájmu“ dětí v každodenní politické praxi na úrovni exekutivy, zákonodárského sboru a samosprávy při tvorbě všech koncepcí a strategií
- potřebu ustavení institutu Ochránce práv pro děti v nejkratším možném čase
- nutnost společenské diskuze k výchově dětí bez násilí a podpoře pozitivního rodičovství
- potřebu budování bezpečných a dětem přátelských komunit včetně bezpečného internetu
- nutnost plné a neformální participace dětí na všech úrovních
- nutnost vytvoření koncepce přechodného období v rámci transformace systému péče o ohrožené děti s cílem zajistit respekt všech práv dětem umístěných do ústavů
- potřebu vytvoření koncepce „Justice přátelská dětem“.